

Kokkolan ammattiopiston opiskelija

Suoritin laborantin opintoihini liittyvästä työssäoppimisesta 10 viikkoa Englannissa laboratoriossa Manchesterissa. Kävimme opettajani kanssa tutustumassa työharjoittelupaikkaan etukäteen lokakuussa 2007.

Työpaikassani oli itse asiassa kolme laboratoriota: Quality Control Laboratory, Process Support Laboratory ja Research & Development Laboratory. Toimin 7 viikkoa alakerran laadunvalvontalaboratoriossa ja 3 viikkoa yläkerran tutkimuslaboratoriossa. Työntekijöitä oli 13, joista kemistejä 10 ja esimiehiä kolme. Laborantteja ei ollut ollenkaan.

Laadunvalvontalaboratorion kemistit tekivät 12 tunnin työvuoroja (06.00–18.00 & 18.00–06.00). Minäkin olisin halunnut tehdä koko vuoron mittaisia työpäiviä tai -öitä, mutta vakuutusyhtiöstä en saanut ohjaajaltani siihen lupaa. Muiden työaika oli puoli yhdeksästä puoli viiteen. Töihin tultiin täsmällisesti – tai oikeastaan hyvissä ajoin, yleensä viidestätoista minuutista puoleen tuntiin ennen varsinaista työajan alkamista.

Jokainen tunsu toisensa etunimeltä ja nimeä myös käytettiin tervehdittäessä: – Hi Rick. – Good morning, Frank. Minulta meni useampi viikko hoksata, että minulle esitetty ”Hi Anu, you’re all right?” oli tervehdys eikä kysymys, johon odotetaan vastausta. Myös esimiehiä puhuteltiin etunimeltä ainakin tervehdittäessä.

Puoli yhdeksältä yläkerrassa oli kahvitauko, jonka aikana luettiin työmatkalla hankittua aamun lehteä ja keskusteltiin uutisaiheista ja tietysti urheilusta (rugby, jalkapallo). Ruokatunti pidettiin puoli kahdestatoista kahteentoista. Työpaikalla ei ollut ruokalaa, eivätkä englantilaiset lämmintä ruokaa taida lounaaksi syödäkään. Taas juotiin kahvia tai teetä, ja eväät vaihtelivat mieltymyksen mukaan; suosituimpia tuntuivat olevan hedelmät tai voileivät, mutta myös perunalastuja, keksejä tai suklaapatukoita syötiin lounaaksi! Käsittääkseni lapset ottavat kouluun omat eväät, ja mediassa oltiin huolestuneita juuri perunalastujen ja makeisten epäterveellisyydestä.

Alakerran laboratoriossa ei ollut samalla tavalla säännöllisiä taukoja, koska suurin osa näytteistä oli kiireellisiä ja analysoitava heti, kun ne tuotiin laboratorioon. Hiljaisempina päivinä kahvihuoneessa sai istua pitempäänkin ja lukea kirjaa tai jutella tauolle piipahtavien prosessinvalvojien kanssa.

Oli mielenkiintoista työskennellä erilaisten ihmisten kanssa ja ohjauksessa, sillä jokaisella on oma tapansa tehdä asioita, vaikka kaikki seurasivat samoja analyysiohjeita ja menettelytapoja.

Työpaikalla oltiin tekemässä työtä, ja tehtävät hoidettiin ripeästi ja huolellisesti. Vaikka tilat olivat vanhat ja paikoin maalin tarpeessa, paikat pidettiin siisteinä ja järjestyksessä. Yhtiössä ei ollut tapahtunut työtaturmia yli seitsemään vuoteen, ja turvallisuudesta huolehdittiin erityisesti tehtaan puolella. Laboratorioon ei ollut asiaa ilman suojalaseja, mutta minua vähän hirvitti, sillä suojakäsineitä ei juuri käytetty. Kyseessä oli ”vain” happoja, emäksiä, kobolttiyhdisteitä...

Työnantaja hankkii työntekijöille työvaatteet ja varusteet: työtakit, jalkineet, suojalasit, kypärät jne. Alakerran kemistit ja prosessimiehet pukeutuivat työpäivinä rennosti farkkuihin ja neule- tai t-paitaan, mutta yläkerran tutkijoiden (työtakeista huolimatta) ja pomojen pukeutuminen oli muodollisempaa: hyvin silitetty kauluspaita ja prässätyt suorat housut.

Englannissa jo lapset oppivat pukeutumaan siististi ”töihin” mennessään: aamuisin ja iltapäivällä katukuvassa näkee ala-asteikäisistä teineihin koulupuvuissaan. Illalla pukeudutaan rennommin. Oli outoa nähdä työkaveri farkuissa ja t-paidassa, kun kävimme jalkapallo-ottelussa.

Valitsimme ottelun vastustajan mukaan: Cityn OLISI pitänyt voittaa Wigan Athletics selvin numeroin, jolloin olisimme siis päässeet nauttimaan voitonjuhlista, mutta toisin kävi. Ottelu päättyi maalittomaan tasapeliin. Oli se kuitenkin huikea elämys!

Katsojia oli reilut 38 000, ja istuin kiihkeästi kotijoukkuetta kannattavien katsojien keskellä. Takanani istui isä noin kymmenvuotiaan pojan kanssa, ja sain nauttia koko pelin ajan reaaliaikaisesta selostuksesta. Jalkapallon ystävillä oli vankkumaton käsitys, miten oman joukkueen tulisi pelata, ja ohjeita huudeltiin kaiken aikaa. Vaikka en ole mikään suuri jalkapallon ystävä, tunnelmaan tempautui vastustamattomasti mukaan, ja huomasin seisovani ja pomppivani muiden mukana lupaavan hyökkäyksen aikana!

Työkaverini halusivat taata turvallisuuteni, joten iltaisin noudatin ulkonaliikkumiskieltoa, ellei joku heistä ollut kanssani. Miksipä ottaa turhia riskejä? ”Valtaosa englantilaisista on toki oikein kunnollista väkeä, mutta mukaan mahtuu aina niitäkin, jotka eivät ole.” Läheinen kaupunginosa tunnettiin rough neighborhoodin maineestaan, joten varovaisuus oli varmasti paikallaan.

Kukaan työtovereistani ei asunut kovin lähellä (työmatkat vaihtelivat kymmenestä viiteenkymmeneen mailiin), joten enimmäkseen vietin illat kotosalla. Muutaman kerran kävimme ystävien kanssa syömässä ulkona, kerran pub-kierroksella, pari kertaa konsertissa, jalkapallo-ottelussa sekä retkellä Chesterissä, Yorkissa sekä Southportissa.

Kokemukseni perusteella haluan yleistää: englantilaiset OVAT kohteliaita, mukavia, huumorintajuisia ja erinomaisia keskustelijoita. Vaikka itse ei osallistuisikaan kovin aktiivisesti keskustelun kulkuun, on sitä aina ilo seurata. Tunteettomatkin ihmiset tervehtivät aamukävelyllä puistossa ja vaihtavat muutaman sanan vaikkapa säästä. Niin käy myös junaa odotellessa tai kaupan kassalla.

Lähikaupassani (valtavan suuri tavaratalo, joka oli auki 24 tuntia vuorokaudessa) kassaneidillä ei ollut koskaan kiire, vaan hän auttoi tavaroiden pakkaamisessa, antoi rauhassa kaivaa pankkikortin repusta ja jutteli vielä jotakin mukavaa. Mitä mahtaisi olla vakioasiakkaan palvelu pienessä puodissa?!

Myös liikenteessä englantilaiset ovat kokemukseni mukaan joustavia ja kohteliaita kuljettajia. En silti uskaltanut vuokrata autoa, sillä liikenne oli siinä määrin vilkasta ja hämmentävää. Kesti melkein 8 viikkoa, ennen kuin opin suhtautumaan vasemmanpuoleiseen liikenteeseen. Silmät kyllä näkivät, mitä ympärillä tapahtui, mutta aivot eivät suostuneet aluksi ymmärtämään näkemäänsä! Jalankulkijat pitivät liikennevaloja lähinnä viitteellisinä, mutta oman turvallisuuteni vuoksi ylitin tien ainoastaan vihreillä valoilla, vaikka jonkun kerran ohikulkijat huomauttivat, että voin kyllä ylittää tien, autoja ei tule juuri nyt!

Mutta eipä Manchesterin kokoisessa kaupungissa omaa autoa tarvitsekaan. Busseilla, raitiovaunuilla ja paikallisjunilla pääsee helposti, minne haluaa. Itse kävin kaupungin lisäksi lentokentällä, Wiganissa, Yorkissa, Chesterissä ja Southportissa.

Englannissa on liikenteen lisäksi muitakin pieniä omituisuuksia. Matkailijan ensimmäinen tehtävä on vaihtaa tietysti paikallista valuuttaa, siis puntia. Ei vielä kovin erikoista. Manchesterin

lentokentälle saapuessaan hän saa kävellä pitkän matkaa kokolattiapäällysteistä käytävää pitkin. Kyllä vain, kokolattiamattoja on myös ravintoloissa, laboratoriorakennuksen toimistohuoneissa ja kahvihuoneessa, samoin uudessa kerrostalossa, jossa asuin: rappukäytävässä, asunnossa, kylpyhuoneissa... Englantilaiset eivät muuten riisu kenkiään tullessaan sisälle kokolattiapäällysteiseen toimistoon – tai asuntoon.

Sähköpistokkeet ovat... englantilaiset. Eurooppalaiset sähkölaitteet (hiustenkuivain, kännykän laturi jne.) eivät toimi Englannissa ilman adapteria. Hauska yksityiskohta muuten on, että jokaista pistorasiaa varten on oma katkaisijansa. Sen täytyy siis olla päällä, tai laite ei toimi edes adapterin kanssa ;)

Matkat mitataan maileissa ja jaardeissa. Myös kävellen liikenne on vasemmanpuoleista, ja kesti aikansa, ennen kuin lakkasin valitsemasta aina väärän puolen. Rautatieasemalla laiturille ei päässyt ilman matkalippua. Englannissa konduktööri viheltää vieläkin pillillä junalle lähtöluvan. Sanomalehtiä ei kanneta kotiin, vaan lehti ostetaan aamulla työmatkalla ja luetaan sitä junassa ja bussissa. Bussit ovat muuten suloisesti kaksikerroksisia.

Vanhemmissa kylpyhuoneissa lavuaarin vastakkaisilla reunoilla, kaukana toisistaan, on kaksi hanaa: jääkylmä ja tulikuuma. Pese siinä sitten käsiäsi... Ihmiset kulkevat talvellakin sandaaleissa ja liian vähissä vaatteissa ja palelevat sitten tuulessa. Jalkapalloon suhtaudutaan intohimoisesti. Lukot avataan ja suljetaan väärään suuntaan, epäloogisesti, vain joitakin ihmetyksen aiheita mainitakseni. Ja sitten ilmiöihin tottuu eikä enää näe niissä mitään kummallista.

Aina seikkailua ei tarvitse etsiä kovin kaukaa. Asunnon hälytyslaite saattaa mennä päälle ihan omia aikojaan, ja siinä sitä onkin ihmettelemistä, miten sen saisi hiljenemään sunnuntaiaamuna, kun naapurit oletettavasti vielä mielellään nukkuisivat. Tai kun sähkökatkaistaan, koska vuokralainen joskus aikoja sitten ei ole maksanut sähkölaskuaan...

Työharjoittelu ulkomailla oli sanoinkuvaamattoman hieno kokemus. Opin paljon uutta, kielitaito parani, koin onnistumisen elämyksiä ja sain uusia ystäviä. Kun viettää aikaa vieraassa kulttuurissa, huomaa, että ihmiset ovat lopulta pohjimmiltaan samanlaisia kaikkialla. Ikävä on harjoittelupaikkaa ja uusia ystäviä. Rohkeimmat lupasivat tulla käymään Suomessa avantouinnista ja suomalaisten muista hullutuksista huolimatta =)

Viimeksi muutettu: maanantai, 24 lokakuu 2011, 12:19